हिमशिखर पत्रिकामा प्रकाशित कथाहरुको अध्ययन

त्रिभुवन विश्वविद्यालय
मानविकी तथा सामाजिक सङ्कायअन्तर्गत
पृथ्वीनारायण क्याम्पस, नेपाली विभाग
स्नातकोत्तर तह दोस्रो वर्ष, नेपाली विषयको
दशौं पत्रको प्रयोजनका लागि
प्रस्तुत

शोध-पत्र

शोधार्थी
दिव्य लक्ष्मी घिमिरे
नेपाली विभाग, पृथ्वीनारायण क्याम्पस, पोखरा
स्नातकोत्तर तह, दोस्रो वर्ष
क्रमाङ्क : २०/०६१
२०६६

मन्तव्य

“हिमशिखर पत्रिकामा प्रकाशित कथाहरुको एक अध्ययन” नामक प्रस्तुत शोध-पत्र श्रीमती दिव्यलक्ष्मी घिमिरे ज्यूले मेरो निर्देशनमा तयार पार्नुभएको हो । यस शोधकार्यबाट म सन्तुष्ट छु र आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि सिफारिस गर्दछु ।

निर्देशक

....

रघुनाथ अधिकारी

सह-प्राध्यापक नेपाली विभाग

पृथ्वीनारायण क्याम्पस, पोखरा

मिति : २०६६।०५।२६

कृतज्ञता ज्ञापन

प्रस्तुत शोध-कार्यका लागि असीम सहयोग प्रदान गर्नुहुने मेरा शोध निर्देशक आदरणीय गुरु रघुनाथ अधिकारीको कूशल निर्देशनमा यो शोध-पत्रले आफ्नो रुप प्राप्त गरेको हो । विविध कार्यव्यस्तताका बाबजुद पनि आफ्नो अमूल्य समय खर्चेर आवश्यक सहयोग प्रदान गरी यस शोधपत्रलाई परिष्कार र परिमार्जन गर्ने कार्यमा विशेष भूमिका प्रदान गर्नुभएकोमा उहाँप्रति म चीर ऋणी छु । साथै सर्वप्रथम उहाँप्रति हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहन्छु

शोध-प्रस्ताव स्वीकृत गरी समय-समयमा आवश्यक सहयोग र सुझाव प्रदान गर्नुहुने मेरा श्रद्धेय गुरु विभागी प्रमुख कुलप्रसाद खनालज्यूप्रति म कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु । त्यस्तै लेखन कार्यमा आवश्यक सल्लाह, सहयोग, सुझाव साथै हौसला प्रदान गर्नुहुने नारायणप्रसाद अधिकारी, डा. विष्णुप्रसाद पौडेल लगायत अन्य गुरुजनहरुप्रति पनि म कृतज्ञ छु ।

यस शोध-पत्रको अध्ययनका ¬ममा अमूल्य सहयोग गर्नु हुने 'हेमजा साहित्य प्रतिष्ठान' मा लामो समय अध्यक्षता सम्हाल्नुभएका भू.पू. अध्यक्ष कृष्णप्रसाद पौडेलज्यूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । त्यसै गरी प्रतिष्ठानका सचिव यज्ञराज पौडेलको सहयोग पनि म भुल्न सक्दिन । साथै प्रतिष्ठानका निर्वतमान अध्यक्ष शोभाकर तिमिल्सिना लगायत सम्पूर्ण परिवारप्रति म आभारी छु ।

शोध-शीर्षक चयन देखि लेखनकार्यसम्म आवश्यक सल्लाह, सहयोग, प्रेरणा प्रदान गर्ने मेरा सहपाठी गणेश शर्मा, अन्जु कोइराला, अञ्जु के.सी., डि.डि. निर्दोषी, सरस्वती थापा लगायत अन्य साथीहरुको गुन सदैव अविस्मरणीय छ । शोध-पत्र छपाइका क्रममा जिम्मेवारीपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने र्‍यापिड कम्प्यूटर सर्भिस, बागबजारका दाजु सुरेश श्रेष्ठलाई स-धन्यवाद दिन चाहन्छु । अध्ययन तथा शोधकार्यमा हौसला प्रदान गरी समुचित वातावरण तयार पारिदिने मेरा परिवारजनको आशीर्वाद र सहयोग म भुल्न सक्दिन ।

अन्तमा त्रिभुवन विश्वविद्यालय, मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र सङ्काय, स्नातकोत्तर तह द्वितीय वर्ष दशौं पत्रका लागि तयार पारिएको प्रस्तुत शोध-पत्र आवश्यक मूल्याङ्कनका लागि नेपाली विभाग पृथ्वीनारायण क्याम्पस पोखरा समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

दिव्य लक्ष्मी घिमिरे

मिति : २०६६।०५।२४

विषय सूची

पृष्ठ संख्या

पहिलो परिच्छेद

शोध परिचय भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।

ज्ञ।ज्ञ। विषय परिचय **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।द्द शोध शीर्षक **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।घ शोध-कार्यको प्रयोजन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।द्ध शोध समस्या **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।छ शोध-कार्यको उद्देश्य **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।ट पूर्वकार्यको समीक्षा **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।ठ शोध-पत्रको औचित्य **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।ड शोधको सीमा **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।ढ सामग्री सङ्कलन र शोध विधि **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

ज्ञ।ज्ञण शोध-पत्रको रुपरेखा **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

दोस्रो परिच्छेद

हेमजा साहित्य प्रतिष्ठानको परिचय र गतिविधि भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।

द्द।ज्ञ पृष्ठभूमि **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्द।द्द परिचय **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्द।घ हेमजा साहित्य प्रतिष्ठानका उद्देश्यहरु **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्द।द्ध हेमजा साहित्य प्रतिष्ठानका गतिविधि **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्द।छ हेसाप्रका स्थापना कालदेखि हालसम्मका कार्यसमिति र सल्लाहकारहरु **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्द।ट निष्कर्ष **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

कथा सि४ान्त र नेपाली कथाको विकास ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।

घाज्ञ कथाको सै४ान्तिक परिचय **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाद्द कथाको व्युत्पत्ति **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाघ कथाको परिभाषा **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाघाज्ञ कथा सम्बन्धी पश्चिमी चिन्तकहरुको परिभाषा **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाघाद्द हिन्दी चिन्तकहरुको परिभाषा **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाघाघ नेपाली चिन्तकहरुको परिभाषा **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाद्ध कथाको अन्य विधासंग सम्बन्ध **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाद्धाज्ञ कथा र उपन्यास **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाद्धाद्द कथा र ना६क **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाद्धाघ कथा र कविता **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाद्धाद्ध कथा र निबन्ध **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाद्धाछ कथा र अन्य विधा⁄उपविधाहरु **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाछ कथाको रचना विधान **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाछाज्ञ कथानक **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाछाद्द पात्र वा चरित्र **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाछाघ परिवेश **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाछाद्ध भाषाशैली **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाछाछ उद्देश्य **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाछाट दृष्टिविन्दु **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घाट कथाको वर्गीकर०ा **ज्चचयच! द्मयययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ट।ज्ञ रुचि क्षेत्रका आधारमा कथाको वर्गीकर०। **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ट।द्द रीतिक्षेत्रका आधारमा कथाको वर्गीकर० **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ट।घ शैलीका आधारमा कथाको वर्गीकर० **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ठ नेपाली कथाको विकास¬म **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ठ।ज्ञ प्राथमिक काल (वि।स। द्दडद्दठ-ज्ञढछठ) **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ठ।द्द माध्यमिक काल (वि।स। ज्ञढछड-ज्ञढढज्ञ) **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ठ।घ आधुनिक काल (ा **चयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ठ।घ।ज्ञ यथार्थवादी युग (वि।सं। ज्ञढढद्द-द्दण्ज्ञढ सम्म) **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

घ।ठ।घ।द्द नवचेतनावादी युग (द्दण्द्दण देखि हालसम्म) **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

चौथो परिच्छेद

हिमशिखर पत्रिकामा प्रकाशित कथाहरुको अध्ययन भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।

द्ध।ज्ञ हिमशिखरमा प्रकाशित कथाहरुको सर्वेक्ष० **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्ध।द्द हिमशिखरमा प्रकाशित कथाहरुको वर्गीकर० **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्ध।घ हिमशिखर पत्रिकामा प्रकाशित प्रतिनिधि कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्ध।घ।ज्ञ 'आमा' कथाको विश्लेष० **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्ध।घ।द्द 'कम०८लुमा रक्सी खानेहरु' कथाको विश्लेष० **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्ध।घ।घ 'होमोस्यामिन्सको सम्बोधन यस सं३६नाप्रति जसलाई प्रकृति भनिन्५' शीर्षक कथाको विश्लेष० **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्ध।घ।द्ध आत्महत्या कसले गर्ने ? कथाको विश्लेष० **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

द्वाघाछ उनी फर्केनन् कथाको विश्लेषण **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाघाट 'आगामी' कथाको विश्लेषण **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाघाठ 'शहर' कथाको विश्लेषण **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाघाड 'स्खलन' कथाको विश्लेषण **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाघाढ 'महिला मुक्ति' कथाको विश्लेषण **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्ध हिमशिखर पत्रिकामा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन**भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाज्ञ पहिलो अंकमा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाद्द दोस्रो अंकमा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाघ तेस्रो अंकमा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाद्ध चौथो अंकमा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाछ पाँचौ अंकमा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाट ऐ्दौं अंकमा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाठ सातौं अंकमा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाड आठौं अंकमा प्रक **वयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाद्धाढ नवौं अंकमा प्रकाशित अन्य कथाहरुको अध्ययन **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**
द्वाछ निष्कर्ष **भ्चचयच१ द्ययफबचप लयत मभाष्लभम।**

पाचौं परिच्ऐद

सन्दर्भग्रन्थ सूची

संक्षिप्त रुप

अप्र	:	अप्रकाशित
इ.सं.	:	इ
गा.वि.स.	:	गाउ विकास समिति
गौ.श.उ.मा.वि.	:	गौरी शंकर उच्च माध्यमिक विद्यालय
चौ.सं.	:	चौथो संस्करण

छै. सं.	:	छैठौं संस्करण
डा.	:	डाक्टर
ते.सं.	:	तेस्रो संस्करण
दो.सं.	:	दोस्रो संस्करण
ने.रा.प्र.प्र.	:	नेपाल राजकीय प्रज्ञा प्रतिष्ठान
पो.यु.साँ.प.	:	पोखरेली युवा सांस्कृतिक परिवार
पृ.	:	पृष्ठ
मा.वि.	:	माध्यमिक विद्यालय
वि.सं.	:	विक्रम सम्वत्
सम्पा.	:	सम्पादक
त्रि.वि.	:	त्रिभुवन विश्वविद्यालय
हेसाप्र	:	हेमजा साहित्य प्रतिष्ठान